

цифри и 2 ржчички, отъ кои-то една-та показва часове, а друга-та минути, така също, какъ-то и въ обикновенни-тѣ часовници. Той е съставенъ отъ малко колелца, но зади цифри-тѣ има желѣзна подкова обвита съ мѣденъ тель—познатия ни вече е лектромагнетъ — на кого-то крайща-та сж прекарани както въ обикновенния телеграфъ въ главна-та станция, т. е. у нормалния часовникъ и отъ тамъ у електрическа-та батерия. Подобни електрически часовници биле направени по-послѣ, кои-то не изисквали никакви други управителни (нормални) часовници; но не можле да са распространятъ, защото тѣ ж на-та сила, коя-то движи махала-та на наши-тѣ обикновенни часовници е сила постоянна, и безъ масрафъ ни вжрши работа.

Електрически-тѣ часовници сж отъ най-нуждни-тѣ. Пжрво и главно за това, че всички-тѣ часовници въ по-голѣми-тѣ градове вжрвятъ все еднакво, а най-нуждни сж за желѣзнични-тѣ станции, освенъ това сж и много ефтени и твжрдѣ прости. Да, и въ наука-та извжршяватъ голѣма служба. Да видиме каква: да си прѣдставиме двѣ далечни места на земна-та повжрхность, едно-то на источна-та, друго-то на западна-та страна, кои-то да сж съединени помежду си съ телеграфи и електрически часовници като напр: Прага и Краковъ. Въ тоя мигъ, кога-то въ Прага показва електрич. часовникъ пладня, то електрическия токъ прокаранъ чрезъ тель-тѣ отъ Пражския въ Краковския часовникъ ще сире ржчичка-та на Краковския часовникъ тамамъ на това место, дѣ-то въ тоя мигъ е показвалъ т. е. нѣколко минути прѣди или подиръ пладня. И тжй ще знаемъ разлика-та на време-то между Прага и Краковъ и отъ това послѣ можемъ да изброимъ колко е далечъ Прага отъ Краковъ. По тоя начинъ са опредѣлява и поправя положение-то на места-та и са усжвжршенствоватъ наши-тѣ земеписни карти. Това измѣрвание ставало прѣди време по другъ начинъ. Отъ тоя и она градъ гледами въ едно и също време затмѣние-то на Юпитерови-тѣ месеци; но тоя способъ билъ твжрдѣ мжченъ и неправиленъ.

Тукъ трѣбва да забелѣжимъ, че далечна-та на двѣ места, кои-то лѣжатъ едно-то на сѣверъ, а друго-то на югъ, не са изброява по тоя начинъ; но са глѣда положение-то имъ по тжй царѣчена-та полярна (северна) звѣзда, коя-то стои на небе-то толкова по-високо, колко-то по-далечъ е место-то на северна-та (полунощна) страна. Въ полярни-тѣ крайща, тая звѣзда стои тукурѣчи надъ главж-тж ни, а въ крайща-та, кои-то сж около равноденника, тая звѣзда ся види надъ самия не-